

Cauza C-39/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

27 ianuarie 2020

Instanța de trimitere:

Hoge Raad der Nederlanden (Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

24 ianuarie 2020

Recurent:

Staatssecretaris van Financiën

Intimată:

Jumbocarry Trading GmbH

Obiectul procedurii principale

Procedura principală privește un litigiu între Staatssecretaris van Financiën (secretarul de stat pentru finanțe, denumit în continuare „secretarul de stat”) și Jumbocarry Trading GmbH (denumită în continuare „Jumbocarry Trading”) în legătură cu o notificare de plată a unor taxe vamale adresată Jumbocarry Trading.

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Prezenta cerere de decizie preliminară, formulată în temeiul articolului 267 TFUE, privește prescripția datoriilor vamale. În special, se urmărește să se stabilească dacă dispozițiile privind suspendarea termenului de prescripție a unei datorii vamale pot fi aplicate în privința unei datorii vamale născute înaintea datei la care dispozițiile respective au început să se aplice, dar la care aceasta nu era încă prescrisă.

Întrebările preliminare

1. Articolul 103 alineatul (3) litera (b) și articolul 124 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii se aplică în privința unei datorii vamale născute înaintea datei de 1 mai 2016 și care nu era încă prescrisă la această dată?
2. În cazul în care răspunsul la prima întrebare este afirmativ, principiile securității juridice sau al încrederii legitime se opun aplicării acestor articole?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

- Articolul 221 alineatul (3) din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar (JO 1992, L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul Vamal Comunitar”)
- Articolul 22 alineatul (6), articolul 29, articolul 103 alineatele (1) și (3), articolul 124 alineatul (1) litera (a) și articolul 288 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de instituire a Codului vamal al Uniunii (JO 2013, L 269, p. 1, denumit în continuare „Codul vamal al Uniunii”)
- Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul delegat al Comisiei (UE) 2015/2446 din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții ale Codului vamal al Uniunii (JO 2015, L 343, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul delegat 2015/2446”)

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

1. La 4 iulie 2013, Jumbocarry Trading a depus o declarație de punere în liberă circulație a unor produse din porțelan. În acest sens, ea a arătat că țara de origine era Bangladesh, fiind aplicat, prin urmare, un tarif vamal preferențial de 0 %. Atunci când certificatul de origine prezentat în acest scop s-a dovedit a fi fals, la 1 iunie 2016, Inspecteur van de Belastingdienst (inspectorul serviciului fiscal, Țările de Jos, denumit în continuare „inspectorul”) a comunicat în scris Jumbocarry Trading că intenționa să procedeze la recuperarea *a posteriori* a taxelor vamale la cota normală de 12 %. În aceeași scrisoare, inspectorul a acordat Jumbocarry Trading posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere în această privință, în termen de 30 de zile. La 18 iulie 2016, datoria vamală născută la 4 iulie 2013 a fost notificată Jumbocarry Trading sub forma unei notificări de plată.

- 2 În fața instanței de al doilea grad de jurisdicție, Gerechtshof Amsterdam [Curtea de Apel din Amsterdam, Țările de Jos, denumită în continuare „Gerechtshof”] s-a ridicat problema dacă datoria vamală era deja stinsă la 18 iulie 2016.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 3 Gerechtshof a considerat că articolul 124 alineatul (1) litera (a) din Codul vamal al Uniunii ar prevedea că datoria vamală s-ar stinge atunci când aceasta nu ar mai putea fi notificată debitorului în conformitate cu articolul 103 din Codul vamal al Uniunii, și anume după expirarea unui termen de trei ani de la data la care a luat naștere datoria vamală. Aceasta ar însemna că datoria vamală în cauză s-a stins încă dinaintea datei de 18 iulie 2016. Cu toate acestea, articolul 103 alineatul (3) litera (b) din Codul vamal al Uniunii prevede că acest termen de trei ani se suspendă de la data la care autoritățile vamale au comunicat debitorului că intenționează să notifice datoria vamală, și anume pentru perioada în care debitorului i se acordă posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere. Potrivit articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul delegat 2015/2446, acest termen este de 30 de zile. Prin urmare, în cazul aplicării articolului 103 alineatul (3) litera (b), datoria vamală în cauză nu ar fi fost încă prescrisă la 18 iulie 2016.
- 4 Cu toate acestea, într-o situație precum cea din speță, Gerechtshof consideră că principiile de drept al Uniunii privind securitatea juridică și încrederea legitimă se opun aplicării dispozițiilor citate anterior. Ținând seama de data publicării Codului vamal al Uniunii (10 octombrie 2013), la momentul nașterii datoriei vamale (4 iulie 2013), pentru Jumbocarry Trading nu ar fi fost clar și previzibil că aceasta s-ar putea confrunta cu o suspendare a termenului de prescripție pentru o perioadă de 30 de zile. Prin urmare, Gerechtshof consideră că este necesar să se verifice în temeiul Codului Vamal Comunitar (predecesorul Codului vamal al Uniunii) dacă datoria vamală a fost notificată la timp Jumbocarry Trading. Articolul 221 alineatul (3) din Codul Vamal Comunitar prevedea, de asemenea, un termen de prescripție de trei ani, dar nu și o suspendare a acestui termen. Pentru acest motiv, Gerechtshof a statuat că datoria vamală ar fi fost deja stinsă la 18 iulie 2016 ca urmare a prescripției.
- 5 Ulterior, Staatssecretaris a formulat recurs la Hoge Raad [Curtea Supremă, Țările de Jos]. Motivul de recurs este îndreptat împotriva punctelor de vedere de mai sus ale Gerechtshof.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 6 Potrivit jurisprudenței Curții, pentru a stabili domeniul de aplicare temporal al unei dispoziții noi, este necesar să se distingă între normele de procedură și normele de drept substanțial. În general, se consideră că normele de procedură se aplică de la data intrării lor în vigoare, spre deosebire de normele de drept substanțial, care sunt interpretate de regulă în sensul că nu vizează situații apărute anterior intrării lor în vigoare decât în măsura în care rezultă în mod clar din

formularea, din finalitatea sau din economia acestora că trebuie să le fie atribuit un asemenea efect. De asemenea, o normă de drept nouă se aplică începând de la intrarea în vigoare a actului care o instituie și, deși aceasta nu se aplică situațiilor juridice născute și care au devenit definitive sub imperiul legii vechi, ea se aplică efectelor viitoare ale acestora, precum și situațiilor juridice noi. Dispozițiile relevante în speță sunt aplicabile în temeiul articolului 288 alineatul (2) din Codul vamal al Uniunii începând de la 1 mai 2016.

- 7 Jurisprudența Curții nu permite să se stabilească fără o îndoială rezonabilă dacă o dispoziție – precum articolul 103 alineatul (3) din Codul vamal al Uniunii – care prevede o suspendare a termenului de prescripție trebuie considerată o normă de drept substanțial.
- 8 În hotărârea sa pronunțată în cauza Molenbergnatie (C-201/04, EU:C:2006:136, punctul 41), Curtea a precizat cu privire la aplicabilitatea noului Cod Vamal Comunitar de la acea dată că în cazul faptelor aflate la originea datoriei vamale, anterioare intrării în vigoare a Codului Vamal Comunitar, trebuie să se aplice, pe de o parte, dispozițiile materiale ale normei anterioare și, pe de altă parte, dispozițiile procedurale ale Codului Vamal Comunitar. În acest cadru, Curtea a statuat astfel cu privire la articolul 221 alineatul (3) din Codul Vamal Comunitar, în versiunea sa din 1 ianuarie 1994:

„Întrucât datoria este prescrisă după expirarea termenului prevăzut la articolul 221 alineatul (3) din Codul vamal și, prin urmare, stinsă, această dispoziție trebuie considerată normă de drept substanțial.”
- 9 În măsura în care termenul de trei ani pentru recuperarea datoriei vamale în temeiul dispozițiilor Codului Vamal Comunitar a expirat la 1 mai 2016, se poate deduce din Hotărârea Molenbergnatie că situația juridică a debitorului în cauză a devenit definitivă și nu i se pot aplica norme juridice noi. Cu toate acestea, în speță, datoria vamală a Jumbocarry Trading nu era încă prescrisă la 1 mai 2016. În această privință, situația Jumbocarry Trading este diferită de cea vizată la punctul 41 din Hotărârea Molenbergnatie.
- 10 Pe de o parte, s-ar putea susține că suspendarea termenului de prescripție a unei datorii vamale împiedică stingerea definitivă a acesteia. Din această perspectivă, însăși norma privind prescripția, termenul de prescripție și ipotezele prevăzute de suspendare a termenului respectiv trebuie considerate ca fiind un cadru coerent de norme. Aceasta ar însemna că, la 4 iulie 2013, situația juridică a Jumbocarry Trading a devenit definitivă în legătură cu normele conexe privind prescripția prevăzute de Codul Vamal Comunitar, astfel încât nici articolul 103 și nici articolul 124 alineatul (1) din Codul vamal al Uniunii nu îi pot fi aplicate, în măsura în care acestea conțin norme juridice diferite. Nu ar prezenta relevanță faptul că datoria vamală a Jumbocarry Trading nu era încă prescrisă la 1 mai 2016.

- 11 Pe de altă parte, s-ar putea susține că o normă care reglementează doar expirarea unui termen trebuie diferențiată de normele care condiționează expirarea acestui termen de un act de procedură intervenit în cursul procedurii de recuperare *a posteriori*. Astfel, în speță, expirarea termenului ca urmare a obligației de audiere a debitorului prevăzute la articolul 22 alineatul (6) din Codul vamal al Uniunii este suspendată înainte de notificarea datoriei vamale. Această suspendare ca urmare a efectuării unui act de procedură (audierea Jumbocarry Trading) poate fi atunci considerată o normă de procedură indisociabil legată de articolul 22 alineatul (6) din Codul vamal al Uniunii. Întrucât se consideră că normele de procedură se aplică de la intrarea lor în vigoare, acest lucru ar însemna că articolul 124 alineatul (1) litera (a) și articolul 103 din Codul vamal al Uniunii trebuiau aplicate imediat în cadrul unei proceduri, inițiate la sau după data de 1 mai 2016, de recuperare *a posteriori* a unei datorii vamale născute sub imperiul Codului Vamal Comunitar.
- 12 Având în vedere cele de mai sus, nu reiese în mod automat din articolul 124 alineatul (1) litera (a) și din articolul 103 alineatul (3) din Codul vamal al Uniunii dacă aceste dispoziții se aplică, prin natura lor, începând cu 1 mai 2016 în privința unei recuperări *a posteriori* preconizate a unei datorii vamale născute sub imperiul Codului Vamal Comunitar și care la 1 mai 2016 nu era încă stinsă ca urmare a prescripției, în temeiul acestui cod vamal. Acesta este motivul pentru care Hoge Raad adresează Curții prima întrebare în vederea pronunțării unei decizii preliminare.
- 13 În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, rămâne problema dacă Gerechtshof a considerat corect că aplicarea dispozițiilor relevante ale Codului vamal al Uniunii ar fi contrare principiilor de drept al Uniunii privind securitatea juridică și încrederea legitimă și că acestea nu ar putea fi, așadar, aplicate în privința Jumbocarry Trading.
- 14 În sprijinul acestei opinii s-ar putea susține că la momentul nașterii datoriei vamale nu era clar și previzibil că dispozițiile de drept vamal privind recuperarea *a posteriori* și prescripția urmau să fie modificate în sensul că dreptul la audiere înaintea oricărei recuperări *a posteriori* de către autoritățile vamale urma să fie consacrat prin lege, cu consecința suspendării termenului de prescripție pentru perioada prevăzută la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul delegat 2015/2446.
- 15 De asemenea, s-ar putea susține că, la data depunerii declarației vamale, debitorul nu poate considera că normele de procedură nu vor fi modificate. În cazul modificării unei norme de procedură, legiuitorul Uniunii trebuie să asigure un echilibru între interesul Uniunii care beneficiază de această măsură, pe de o parte, și interesul persoanelor vizate ca situația lor juridică să nu fie afectată, pe de altă parte. Examinarea acestui echilibru asigurat de legiuitorul Uniunii nu este de competența instanțelor naționale, ci de competența Curții. În această privință, este necesar să se stabilească dacă legiuitorul Uniunii a putut să asocieze noua reglementare în temeiul căreia un debitor beneficiază de posibilitatea de a-și

exprima punctul de vedere în termen de 30 de zile înaintea oricărei recuperări *a posteriori*, cu o suspendare a termenului de prescripție pentru această perioadă. Dat fiind că situația juridică a debitorului este îmbunătățită, în acest caz, prin stabilirea unui drept absolut de exprimare a punctului de vedere în termen de 30 de zile, potrivit Hoge Raad, nu se poate susține că legătura cu suspendarea termenului de prescripție pentru aceeași perioadă are drept consecință o asemenea deteriorare a situației juridice respective, încât să nu poată fi aplicat articolul 103 alineatul (3) din Codul vamal al Uniunii. Întrucât persistă totuși îndoieli în această privință, Hoge Raad adresează cea de a doua întrebare în vederea pronunțării unei decizii preliminare.

DOCUMENT DE LUCRU